

2442
M. MĀK.

LATVIAS VALSTS
ARHĪVS

Puzīns Pauls (Pāviļs Puzīns), (1907 - 1967),
glomo tājs, pedago gs (ASV)

F-2442

Fonda aprakstījums
(1930-tie - 1999.)

MĀK.

Puzins Pauls (Puzinas Pāvils) (1907– 1967), gleznotājs, pedagogs, (ASV).

Fonds nr. 2472

Fonda aprakstījums

Fondraža nosaukums Puzins Pauls (Puzinas Pāvils)

Biogrāfija

Pauls (arī Pāvils) Puzins (Puzinas) dzimis 1907.g. 3. augustā Rīgā. Beidzis Latvijas Mākslas akadēmijas (LMA) V. Purvīša Dabasskatu glezniecības meistardarbnīcu (1932), diplomdarbs – “Pelēka diena”. Piedalījies mākslinieku biedrības “Zaļā vārna”, Latvijas Kultūras fonda rīkotajās izstādēs, eksponējis savas gleznas arī Igaunijā un Lietuvā. Strādājis par skolotāju Panevēžas ģimnāzijā (1937) un pedagogu Kauņas mākslas institūtā (1940); profesors. Uzgleznojis freskas un eļļas gleznas Panevēžas katedrālei. Saņēmis Lietuvas nacionālās mākslas godalgu (1940) par gleznu “Rudens noskaņas”. No 1943.gada darbojies Rīgā. Iesaistījies nacionālajā pretošanās kustībā, izcietis apcietinājumu. Nokļuvis Vācijā 1944.gadā. ASV ieradies 1947.gadā. Strādājis par māksliniecisko redaktoru (1949– 1957), žurnālā “Lietuvos dienos”, pedagogu Longailendas mākslas skolās. 1961.gadā Longailendā atvēris savu mākslas studiju, ko vadījis līdz mūža beigām. Aktīvi piedalījies ar saviem darbiem gleznu izstādēs. Gleznojis ainavas, klusās dabas, figurālas kompozīcijas, portretus. P. Puzinas gleznošanas manierei raksturīgs ekspresionistiski atraisīts krāsu triepiens, bagātīgs pagleznojuma lietojums, pelēcīgs, smalki niansēts kolorīts. Viņa gleznās dominē jūrmalas un zvejnieku dzīves motīvi, mātes un bērna tēma. Saņēmis godalgas par meistarību glezniecībā: godalga “Gada labākā glezna” (1950), “Amerikas profesionālo mākslinieku līgas Lielā nacionālā godalga” (1965). Vairākkārt reprezentablās amerikāņu rīkotās izstādēs apbalvots ar zelta medaļu (1959, 1963, 1967). Mākslinieka dzīvesbiedre A. Puzina 1975.gadā izdeva albumu ar P. Puzina 28 gleznu reprodukcijām. Pauls Puzins miris 1967.gada 22.oktobrī Nujorkā, ASV.

Glabāšanas vēsture Dokumenti glabājušies pie P. Puzina dzīvesbiedres Austras Puzinas.

Tiešais iegūšanas avots Latvijas Valsts arhīvs 1999. gadā ieguvis šos dokumentus no gleznotāja Paula Puzina dzīvesbiedres Austras Puzinas.

Temats un saturs Saņemtie dokumenti veido priekšstatu par gleznotāja profesionālo izaugsmi un ir nozīmīgs materiālu krājums zināšanu paplašināšanai par LMA beigušajiem gleznotājiem, šajā gadījumā – par Paula Puzina dzīvi. Saņemto materiālu klāstā P. Puzina radošā un pedagoģiskā darbība galvenokārt atspoguļota fotogrāfijās (595 gleznu, izstāžu u.c. foto), avīžu izgriezumos, gleznu skicēs. Ir ļoti daudz izgriezumu no periodiskiem izdevumiem, kas hronoloģiski ļauj izsekot mākslinieka jaunrades procesam. Sarakste ir galvenokārt par radošās darbības jautājumiem.

Izvērtēšana Dokumenti saņemti valsts glabāšanā daļēji sakārtotā veidā.

Komplektēšana Nav ziņu par fonda papildināšanas iespējām.

Sistematizācija

Dokumenti sakārtoti pēc nomināli hronoloģiskā principa. Ievērotas dokumentu kopīgās pazīmes un to rašanās vēsture. Nemot vērā fotogrāfiju skaitu un to nozīmīgumu mākslinieka radošās darbības un biogrāfijas atspoguļošanā, fotomateriāli sakārtoti atsevišķā grupā, kuras ietvaros veidots fotogrāfiju sīkāki tematiski un hronoloģiski grupējumi. Fotomateriāli novietoti apraksta noslēgumā. Radošā darba dokumentu oriģināli un biogrāfiskie dokumenti ir apraksta sākumā. Sarakste dokumentu skaita ziņā ir neliela, bet nozīmīga kā informācijas avots par mākslinieka radošo darbību (piedalīšanās izstādēs u.c.). Atsevišķi grupēti mākslinieka dzīvesbiedres Austras Puzinas dokumenti, kas galvenokārt atspoguļo P. Puzinas piemiņas saglabāšanu (piemiņas izstādes, monogrāfijas par P. Puzinu sagatavošanu u.c.pasākumiem). 1. Radošā darba dokumenti:

- 1.1. skices (oriģināli);
- 1.2. gleznu izstāžu katalogi un afišas;
- 1.3. Par radošo darbu piešķirtie apbalvojumi un goda zīmes;
- 1.4. Izgriezumi un kopijas no periodiskiem izdevumiem par P. Puzina radošo darbību.

2. Biogrāfiskie dokumenti.
3. Sarakste.
4. Austras Puzinas personīgie un sakrātie dokumenti.
 - 4.1. Izraksti no preses izdevumiem, atsevišķu rakstu tulkojumi (A. Puzinas tulkojumā) un A. Puzinas darbam pie izdevuma par Paulu Puzinu sakrātie izgriezumi no periodiskiem izdevumiem;
 - 4.2. A. Puzinas sarakste par P. Puzina gleznu albuma izdošanu u.c. jautājumiem;
 - 4.3. Izgriezumi no periodikas par P. Puzina piemiņas saglabāšanu un atzinības raksts A. Puzinai;
5. Fotomateriāli par P. Puzina radošo darbību un dzīvi un A. Puzinas fotogrāfijas;
 - 5.1. P. Puzina gleznu un izdevumos par P. Puzinu reproducēto darbu fotogrāfijas;
 - 5.2. P. Puzina portretfotogrāfijas un P. Puzins darbā, gleznu izstādēs, atpūtā, sadzīvē;
 - 5.3. P. Puzins ar vecākiem, dzīvesbiedri u.c. laikabiedriem grupu fotogrāfijās un P. Puzina vecāku, radu, studiju biedru u.c. paziņu fotogrāfijas;
 - 5.4. A. Puzinas fotogrāfijas un sakrātie fotomateriāli par P. Puzina dzīvi, radošo darbību un viņa piemiņas saglabāšanu.

Pieejamības noteikumi Ierobežojumu nav

Dokumentu valoda Pamatteksts latviešu valodā, atsevišķi dokumenti ivritā, vācu, angļu un lietuviešu valodā.

Fiziskais raksturojums Dokumenti pārsvarā labi saglabāti, izņemot atsevišķus (uz slikta papīra iespiestus un bojātus) dokumentus.

Uzziņas palīglīdzekļi

Ir pieejams apraksts glabājamo lietu līmenī. Ziņas par P. Puzinu ir arī 1996.gadā izdotās enciklopēdijas "Māksla un arhitektūra biogrāfijās" 2.sējumā.

Aprakstījumu sastādīja
vecākā eksperte

Laima Kļaviņa

02. 12. 2004.

LIETAS Nr. _____ APLIECINĀJUMA LAPA
Lietā iešūtas (ievietotas) 3 (stāv) ar cipariem un vārdiem

lapas

tai skaitā lapas ar litera Nr. _____,
izlaisti lapu Nr. _____;
+ _____ iekšējā apraksta lapas

Lietas noformēšanas un fiziskā stāvokļa īpatnības	Lapu Nr.

Lapu aizpildīja M. Lījs. M. Lījs. B. Cīceļa
amats paraksts paraksta atšifrējums